

**ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ
ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
Γ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΙΣΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΑ 6/6/22
ΣΕΛΙΔΕΣ (4)**

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Γ. ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Θουκυδίδης Α121, 1-4

(ed. OXFORD CLASSICAL TEXTS)

Στη συνέλευση της Πελοποννησιακής Συμμαχίας πρώτοι λαμβάνουν τον λόγο οι Κορίνθιοι, οι πιο σκληροί υποστηρικτές του πολέμου εναντίον της Αθήνας, και εξηγούν γιατί οι Πελοποννήσιοι θα νικήσουν.

Ἡμεῖς δὲ νῦν καὶ ἀδικούμενοι τὸν πόλεμον ἐγείρομεν καὶ ἱκανὰ **ἔχοντες** ἐγκλήματα, καὶ ὅταν ἀμυνώμεθα Ἀθηναίους, καταθησόμεθα αὐτὸν ἐν καιρῷ. κατὰ πολλὰ δὲ ἡμᾶς εἰκὸς **ἐπικρατῆσαι**, πρῶτον μὲν **πλήθει** προύχοντας καὶ ἐμπειρία πολεμικῆ, ἔπειτα ὁμοίως πάντας ἐς τὰ παραγγελλόμενα ἴοντας, ναυτικόν τε, ᾧ ἰσχύουσιν, ἀπὸ τῆς ὑπαρχούσης τε ἐκάστοις οὐσίας ἐξαρτυσόμεθα καὶ ἀπὸ τῶν ἐν Δελφοῖς καὶ Ὀλυμπίᾳ χρημάτων· δάνεισμα γὰρ ποιησάμενοι ὑπολαβεῖν οἰοί τ' ἐσμέν **μισθῷ** μείζονι τοὺς ξένους αὐτῶν **ναυβάτας**. ὠνητὴ γὰρ ἡ Ἀθηναίων δύναμις μᾶλλον ἢ **οἰκεία**· ἡ δὲ ἡμετέρα ἦσσαν ἂν τοῦτο πάθοι, τοῖς σώμασι τὸ πλεον ἰσχύουσα ἢ τοῖς χρήμασιν.

ὑπολαβεῖν: να προσελκύσουμε, **ναυβάτας:** πεζοναύτες, **ὠνητή:** αὐτή που μπορεῖ να αγοραστεῖ.

Γ1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τη μετάφραση του παρακάτω αποσπάσματος: «δάνεισμα γάρ ... χρήμασιν».,

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Εμείς τώρα και επειδή αδικούμεστε αναλαμβάνουμε τον πόλεμο, και επειδή έχουμε αρκετά παράπονα, και όταν αποκρούσουμε τους Αθηναίους, θα τον καταπαύσουμε την κατάλληλη στιγμή. Και για πολλούς λόγους είναι φυσικό να επικρατήσουμε εμείς, πρώτα πρώτα επειδή υπερέχουμε ως προς το πλήθος και την πολεμική εμπειρία, έπειτα επειδή εκτελούμε όλοι χωρίς εξαίρεση τις διαταγές, και θα εξοπλίσουμε ναυτικό, στο οποίο υπερέχουν (οι Αθηναίοι), και από την περιουσία που (υπάρχει) έχει ο καθένας μας και από τα χρήματα που βρίσκονται στους Δελφούς και την Ολυμπία· **γιατί, αφού συνάψουμε δάνειο, μπορούμε να προσελκύσουμε κρυφά (ύπολαβείν) με μεγαλύτερο μισθό τους μισθοφόρους ναύτες τους. Γιατί η αθηναϊκή δύναμη περισσότερο μπορεί να αγοραστεί παρά είναι δική τους· η δική μας όμως (δύναμη) λιγότερο θα πάθαινε αυτό, επειδή υπερισχύει ως προς τις στρατιωτικές υπηρεσίες (σώματα) παρά ως προς τα χρήματα.**

Σημείωση: Στις εξετάσεις ζητήθηκε μόνο το χωρίο που είναι με έντονη γραφή.

Μονάδες 10

Γ2. Για ποιους λόγους οι Κορίνθιοι υποστηρίζουν ότι οι Πελοποννήσιοι θα νικήσουν τους Αθηναίους;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Στη συνέλευση της πελοποννησιακής συμμαχίας οι Κορίνθιοι στέκονται υπέρ του πολέμου εναντίων των Αθηναίων. Αισθάνονται πολύ αδικημένοι από την Αθηναϊκή ηγεμονία («Ἡμεῖς δὲ νῦν καὶ ἀδικούμενοι τὸν πόλεμον ἐγείρομεν») και έχουν πολλά παράπονα από προηγούμενες συμπεριφορές τους («ἰκανὰ ἔχοντες ἐγκλήματα»). Είναι πεπεισμένοι ότι σε αυτόν τον πόλεμο θα νικήσουν για πολλούς λόγους. Αρχικά, θεωρούν ότι οι Πελοποννήσιοι υπερέχουν αριθμητικά («πλήθει προύχοντας») και είναι πιο έμπειροι στον πόλεμο από τους Αθηναίους. Επίσης, έχουν στρατιωτική πειθαρχία αφού εκτελούν όλοι χωρίς εξαίρεση τις διαταγές («ὁμοίως πάντας ἔς τὰ παραγγελλόμενα ἰόντας»). Τέλος, αναγνωρίζοντας την ναυτική υπεροχή των Αθηναίων θα καλύψουν τις οικονομικές ανάγκες για την αναδιοργάνωση και αύξηση του στόλου με χρήματα από τις προσωπικές περιουσίες και από αυτά που βρίσκονται στα ταμεία των Δελφών και της Ολυμπίας

(«τῆς ὑπαρχούσης τε ἑκάστοις οὐσίας ἐξαρτυσόμεθα καὶ ἀπὸ τῶν ἐν Δελφοῖς καὶ Ὀλυμπία χρημάτων»). Τέλος, θα ενισχύσουν το ναυτικό προσελκύνοντας το μισθοφορικό στρατό των αντιπάλων δανειζόμενοι χρήματα («δάνεισμα γὰρ... ἢ οἰκεία»).

Μονάδες 10

Γ3.α. «Ἡμεῖς δὲ νῦν καὶ ἀδικούμενοι τὸν πόλεμον ἐγείρομεν»: να ξαναγράψετε το απόσπασμα μεταφέροντας τους κλιτούς τύπους στον αντίθετο αριθμό.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Ἐγὼ δὲ νῦν καὶ ἀδικούμενος τοὺς πολέμους ἐγείρω.

(μονάδες 5)

Γ3.β. «καὶ ὅταν ἀμυνώμεθα ... προύχοντας»: να μεταφέρετε τους ρηματικούς τύπους στο β' ενικό πρόσωπο της προστακτικής αορίστου στη φωνή που βρίσκονται και το επίθετο στον συγκριτικό βαθμό (στο γένος, αριθμό και πτώση που βρίσκεται).

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

ἀμυνώμεθα: ἄμυναι

καταθησόμεθα: κατάθου

ἐπικρατήσαι: ἐπικράτησον

προύχοντας: πρόσχες

πολλά: πλείονα & πλείω ἢ πλέονα & πλέω

(μονάδες 5)

Μονάδες 10

Γ4.α. Να χαρακτηρίσετε συντακτικά τους όρους:

ἔχοντες, ἐπικρατήσαι, πλήθει, μισθῶ, ναυβάτας, ἢ οἰκεία.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

ἔχοντες: Επιρρηματική αιτιολογική μετοχή, συνημμένη στο υποκείμενο «Ἡμεῖς» του ρήματος «ἐγείρομεν». Λειτουργεί συντακτικά ως επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας στο ρήμα «ἐγείρομεν».

ἐπικρατῆσαι: Ονοματικό ἀναρθρο τελικό ἀπαρέμφατο που λειτουργεί ως υποκείμενο στην ἀπρόσωπη ἔκφραση «εἰκός (ἐστί)». Υποκείμενο του ἀπαρεμφάτου εἶναι το «ἡμᾶς» (ἀναγκαστική ετεροπροσωπία).

Πλήθει: Δοτική της ἀναφοράς στη μετοχή «προύχοντας»

μισθῶ: Δοτική του μέσου ως επιρρηματικός προσδιορισμός στον ρηματικό τύπο «ὑπολαβεῖν».

ναυβάτας: Αντικείμενο στο ἀπαρέμφατο «ὑπολαβεῖν»

ἡ οἰκεία: β' ὀρος σύγκρισης που ἐκφέρεται (ἀ' ὀρος: ὠνητή) μέσω του συγκριτικού τύπου «μᾶλλον». Λειτουργεί ως κατηγορούμενο του υποκειμένου δύναμις μέσω του ἐννοούμενου συνδετικού ρήματος «ἐστί».

(μονάδες 6)

β. «Ἡμεῖς δὲ νῦν καὶ ἀδικούμενοι τὸν πόλεμον ἐγείρομεν»: ναμεταφέρετε το ἀπόσπασμα στον πλάγιο λόγο με ἀπαρεμφατική σύνταξη και με ἐξάρτηση ἀπὸ τη φράση «Οἱ Κορίνθιοι ἔλεγον».

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Υπάρχουν δύο ἀποδεκτές ἀπαντήσεις με ἐπικρατέστερη την πρώτη:

α) Οἱ Κορίνθιοι ἔλεγον σφᾶς/αὐτούς δὲ τότε καὶ ἀδικουμένους τὸν πόλεμον ἐγείρειν.

(ετεροπροσωπία, ἡ ἀντωνυμία σφᾶς ἀντικαθιστᾶ ὅλους τους Πελοποννησίους, ὄχι μόνο τους Κορινθίους)

β) Οἱ Κορίνθιοι δὲ τότε ἀδικούμενοι ἔλεγον τὸν πόλεμον ἐγείρειν.

(ἡ παραπάνω ἀπάντηση ἔχει δεδομένη την ταυτοπροσωπία)

(μονάδες 4)

Μονάδες 10

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ